

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 25 kwietnia 2013 r.13 r.

DOLiS/DEC-483/13/26104,26105

Dot. [...]

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. 2013, poz. 267) art. 12 pkt 2, art. 18 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wniosku Pani B. K. zam. [...], o nakazanie Z. w Z. z siedzibą [...], udostępnienia danych osobowych najemcy lokalu numer [...] położonego przy ul. [...] w Z.,

nakazuję Z. w Z. z siedzibą [...] udostępnienie Pani B. K. zam. [...], informacji w zakresie stosownym do żądania wyrażonego przez jej pełnomocnika w piśmie do Z. w Z. z dnia [...] października 2012 r., tj:

- a) imienia i nazwiska najemcy lokalu numer [...] położonego przy ul. [...] w Z.;**
- b) wskazania od jakiej daty osoba ta jest najemcą tego lokalu;**
- c) kiedy, w jakiej dacie, najemcy temu wydany został lokal numer [...] położonego przy ul. [...] w Z.;**
- d) czy w czasie, gdy lokal numer [...] położony przy ul. [...] w Z. był w posiadaniu wymienionego najemcy Z. w Z. przeprowadzał w nim remonty, jeżeli tak to jakie i w jakich terminach.**

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynął wniosek pełnomocnika Pani B. K. zam. [...], zwanej dalej również Skarżącą na odmowę udostępnienia przez Z. w Z. z siedzibą [...] przy

, zwany dalej Z., danych osobowych najemcy lokalu numer [...] położonego przy ul. [...] w Z.

W jego treści pełnomocnik Skarżącej wskazał cyt: „w dniu [...]12.2010 r. nastąpiło zalanie mieszkania mojej mandantki, które położone jest przy ul. [...]. B.K. w dniu [...]02.2011 r. zwróciła się do Z. o naprawienie szkody. W dniu [...]03.2011 r. Z. wskazał, że nie ponosi odpowiedzialności za zaistniałe zdarzenie. Jako sprawcę wskazał »najemcę lokalu [...]« i zaproponował ażeby B. K. wystąpiła przeciwko wymienionemu lokatorowi na drogę postępowania sądowego. (...) pełnomocnik powódki, pismem z dnia [...]05.2012 r. wystąpił do Z. o udzielenie następujących informacji: jak nazywa się najemca lokalu numer [...] położonego na ul. [...], od jakiej daty wymieniona osoba jest najemcą lokalu, od jakiej daty wymienionej osobie został wydany lokal nr [...], czy w czasie gdy lokal był w posiadaniu wymienionej osoby, Z. przeprowadzał remonty w mieszkaniu nr [...], jeżeli tak to jakie i w jakich terminach. Pełnomocnik wskazał, że powyższe dane i informacje są niezbędne do wystąpienia na drogę postępowania cywilnego, celem uzyskania odszkodowania za zalanie mieszkania. W odpowiedzi na pismo Z. w dniu [...]05.2012 r. wskazał, że brak jest podstaw do udzielenia informacji, ze względu na ochronę danych osobowych.”

W celu rozpatrzenia przedmiotowego wniosku Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych przeprowadził postępowanie wyjaśniające, w toku którego odebrał wyjaśnienia od Z. Podmiot ten wskazał cyt: „wpłynął do Z. wniosek pełnomocnika skarżącej o udostępnienie danych osobowych w zakresie objętym wnioskiem. Wszelako Z. nie znalazł wystarczającej podstawy prawnej, aby w omawianej sytuacji uwzględnić ten wniosek uznając, iż ich udzielenie bez zgody najemcy lokalu nr [...] przy ul. [...], mogłoby narazić Z. - jako administratora danych na odpowiedzialność za naruszenie ustawy o ochronie danych osobowych. (...) Pełnomocnik skarżącej (...) jako podstawę prawną udzielenia informacji o najemcy lokalu mieszkalnego nr [...] przy ul. [...] w Z., powołał art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy o ochronie danych osobowych wskazując na prawnie usprawiedliwione cele realizowane przez administratorów lub odbiorców danych. W tym stanie rzeczy Z. powziął wątpliwość, czy w istocie jest to właściwa i wystarczająca w omawianej sytuacji podstawa prawna do udostępnienia informacji. Zgodnie bowiem z art. 23 ust. 4, za prawnie usprawiedliwiony cel, o którym mowa w ust. 1 pkt 5 ustawy, uważa się w szczególności: 1) marketing bezpośredni własnych produktów lub usług administratora danych, 2) dochodzenie roszczeń z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Pomijając z oczywistych powodów wyjaśnienia co do pkt 1 cytowanego przepisu, także i pkt 2 nie mógł mieć zastosowania w analizowanym przypadku. Ewentualne roszczenia, których zamierza dochodzić skarżąca - p. B. K. nie są związane z prowadzoną przez nią działalnością gospodarczą. (...) Również Z. nie realizuje tutaj jakichkolwiek swoich usprawiedliwionych uprawnień wynikających z prowadzenia działalności gospodarczej, którą administrowanie lokalami komunalnymi przecież nie jest, a sam Z. nie ma statusu przedsiębiorcy. (...) Jednocześnie informuję, że w przedmiotowych pismach wystąpiła pomyłka. Najemca lokalu komunalnego, który spowodował zalanie mieszkania Pani K B. zamieszkuje pod adresem ul. [...].”

Wobec udzielonych przez Z. informacji, iż osobą odpowiedzialną za zalanie mieszkania Skarżącej jest lokator lokalu nr [...] położonego w Z. przy ul. [...], pismem z dnia [...] września 2012 r. (znak: [...]) Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zwrócił się do pełnomocnika Skarżącej o wskazanie: pozyskanie danych osobowych najemcy, którego lokalu tego budynku było wolą jego mocodawcy w momencie wystosowania do Z. wniosku o udostępnienie danych. W odpowiedzi na powyższe w piśmie z dnia [...] października 2012 r. pełnomocnik Skarżącej wyjaśniał, iż składając wniosek o udostępnienie danych Skarżąca kierowała się wskazaniem Z., który od samego początku informował ją, że osobą odpowiedzialną za zalanie jej mieszkania jest osoba mieszkająca pod adresem [...]. Następnie w piśmie z dnia [...] listopada 2012 r. pełnomocnik Skarżącej wskazał, że jego mocodawcy modyfikuje wniosek i wnosi o udostępnienie jej danych osobowych najemcy lokalu położonego w Z. przy ul. [...]. Jak wskazał cyt: „Po zmodyfikowaniu wniosku wnoszę o zobowiązanie do udzielenia następujących informacji: jak nazywa się najemca lokalu numer [...] położonego przy ul. [...] w Z., od jakiej daty wymieniona osoba jest najemcą lokalu, od jakiej daty wymienionej osobie został wydany lokal nr [...], czy w czasie gdy lokal był w posiadaniu wymienionej osoby, Z. przeprowadzał remonty w mieszkaniu nr [...], jeżeli tak to jakie i w jakich terminach.” Jednocześnie pełnomocnik załączył kopie wniosku o udostępnienie danych osobowych lokatora lokalu nr [...] w budynku przy ul. [...] w Z. w ww. zakresie, z jakim w imieniu Skarżącej w dniu [...] października 2012 r. wystąpił do Z. We wniosku tym jako podstawę i cel pozyskania tychże danych wskazał on niezbędność wystąpienia przez Skarżącą na drogę postępowania cywilnego, celem uzyskania od ww. lokatora odszkodowania za zalanie jej mieszkania. Jako załącznik do pisma z dnia [...] listopada 2012 r. pełnomocnik Skarżącej przesłał do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych odpowiedź Z. na złożony przez niego w dniu [...] października 2012 r. wniosek o udostępnienie danych osobowych, w której podmiot ten wskazał, że przywołany przez pełnomocnika Skarżącej, w tym wniosku, art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy o ochronie danych osobowych, nie stanowi dla Z. podstawy do udzielenia żądanej informacji każdemu, kto o udzielenie informacji się zwróci.

W związku z modyfikacją wniosku Skarżącej o nakazanie Z. udostępnienia danych osobowych lokatora lokalu nr [...] usytuowanego w budynku przy ul. [...] w Z., a nie lokatora lokalu nr [...] położonego w tym budynku, o udostępnienie którego to danych osobowych pierwotnie ona wniosła, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych ponownie zwrócił się do Z. o ustosunkowanie się do zarzutów pełnomocnika Skarżącej.

W odpowiedzi na powyższe Z. oświadczył cyt: „podtrzymuje swoje stanowisko przedstawione w piśmie z dnia [...] 09.2012 r. Fakt, iż skarżącą (...) zmodyfikowała wniosek i dotyczy on obecnie najemcy lokalu numer [...] położonego przy ul. [...] w Z., nie powoduje zmiany stanowiska prezentowanego w poprzednim piśmie skierowanym do Państwa”.

W tym stanie faktycznym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

W myśl art. 18 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) zwanej dalej również ustawą, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych z urzędu lub na wniosek osoby zainteresowanej, w drodze decyzji administracyjnej nakazuje przywrócenie stanu zgodnego z prawem, jedynie w przypadku, gdy stwierdzi, iż doszło do naruszania jej przepisów. Z powyższego wynika, zatem, iż organ może nakazać np. udostępnienie danych, jedynie po uprzednim dokonaniu oceny zachowania administratora tych danych, który wcześniej ich udostępnienia niezasadnie odmówił. Rolą organu jest zbadanie czy administrator danych osobowych do którego zwrócono się z konkretnym żądaniem udostępnienia danych właściwie się do niego ustosunkował. To administrator danych osobowych jest bowiem obowiązany do zbadania czy istnieją podstawy prawne do uwzględnienia skierowanego do niego żądania w zakresie udostępnienia danych osobowych, a Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych kontroli tego procesu.

Kwestię udostępnienia danych, jako działania zawierającego się w pojęciu przetwarzanie danych, regulują przepisy art. 23 ustawy, w przypadku danych zwykłych, oraz art. 27 ustawy, w przypadku danych szczególnie chronionych.

W przedmiotowej sprawie Skarżąca zwróciła się do Z. o udostępnienie zwykłych danych osobowych lokatora nr [...] lokalu położonego w Z. przy ul. [...], a zatem podmiot ten jako administrator tych danych osobowych winien ocenić czy istnieje jedna z przesłanek legalnego ich udostępnienia zawarta w art. 23 ust. 1 ustawy. Stosownie to treści tego przepisu przetwarzanie danych osobowych, przez które zgodnie z art. 7 pkt 2 ustawy rozumie się również ich udostępnianie, jest dopuszczalne wtedy, gdy: 1) osoba, której dane dotyczą, wyrazi na to zgodę, 2) gdy jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa, 3) jest to konieczne dla realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą, jest jej stroną lub gdy jest to konieczne do podjęcia działań przed zawarciem umowy na żądanie osoby, której dane dotyczą, 4) jest niezbędne do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego, 5) jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą. Zgodnie zaś z art. 23 ust. 4 pkt 2 za prawnie usprawiedliwiony cel uważa się w szczególności marketing bezpośredni własnych produktów lub usług administratora danych (pkt 1), dochodzenie roszczeń z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej (pkt 2).

W niniejszej sprawie Skarżącą, za pośrednictwem swojego pełnomocnika, wystąpiła do Z. o udostępnienie danych osobowych lokatora lokalu nr [...] położonego w Z. przy ul. [...], jako osoby, która zgodnie z udzielonymi jej przez Z. informacjami, była winna zachowań, które doprowadziły do zalania jej mieszkania, i od której chciała ona dochodzić roszczeń w tym zakresie. Wskazać należy zatem na art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy. Stosownie do jego treści przetwarzanie danych jest dopuszczalne, gdy jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą. Wskazać w tym miejscu należy, że wymienione w art. 23 ust. 1 pkt 4 ustawy prawnie usprawiedliwione cele stanowią jedynie ich przykładowe wyliczenie, na co wskazuje zawarcie w treści przepisu zwrotu „w szczególności”, zatem na przesłankę legalnego przetwarzania danych osobowych, o której mowa w art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy, administrator danych

osobowych może powołać się również w sytuacji, gdy przetwarzanie przez niego danych jest niezbędne dla wypełnienia także innych niż ww. wymienione prawnie usprawiedliwionych celów czy to jego czy odbiorcy tych danych.

Analiza materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie prowadzi do wniosku, iż żądanie Skarżącej o udostępnienie wspomnianych danych osobowych było w pełni uzasadnione i wypełniało dyspozycję art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy, a zatem powinno być uwzględnione przez administratora. Z punktu widzenia cytowanego powyżej przepisu, wniosek spełniał przesłanki udostępnienia danych, był umotywowany, wskazywał zakres i przeznaczenie danych, które miały zostać udostępnione oraz w sposób wiarygodny uzasadniał potrzebę ich udostępnienia. Ponadto, w ocenie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wykorzystanie danych w celu realizacji konstytucyjnie przysługującego prawa do dochodzenia swoich praw w drodze procesu sądowego nie może być uznane za naruszenie praw i wolności osób, których dane dotyczą. Prawo do prywatności nie ma bowiem charakteru absolutnego, a jego ochrona nie może odbywać się kosztem braku poszanowania praw innych osób. Z kolei odmowa udostępnienia danych, o które wnioskuje Skarżący może służyć ochronie dłużnika, który dokonał czynności prawnej z pokrzywdzeniem wierzyciela.

We wniosku o udostępnienie danych osobowych skierowanym do Z. pełnomocnik Skarżącej wskazał, iż dane są niezbędne dla dochodzenia przez Skarżącą swoich praw przed sądem. Dla skutecznego wytoczenia powództwa przez Skarżącą niezbędne jest zatem wniesienie pozwu, który spełniać będzie warunki określone w art. 187 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43 poz. 296 z późn. zm.). Zgodnie z tym przepisem, pozew powinien czynić zadość warunkom pisma procesowego. Natomiast, w myśl art. 126 § 2 tej ustawy, gdy pismo procesowe jest pierwszym pismem w sprawie, powinno ponadto zawierać oznaczenie miejsca zamieszkania lub siedziby stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników oraz przedmiotu sporu, pisma zaś dalsze - sygnaturę akt. Z powyższego wynika zatem, iż niezbędnym elementem pozwu jest oznaczenie miejsca zamieszkania osób, przeciwko którym żądanie określone w pozwie jest skierowane. W literaturze przedmiotu jednoznacznie wskazuje się również, że każde pierwsze pismo procesowe w sprawie (np. pozew) powinno zawierać bliższe dane dotyczące stron (uczestników) postępowania i wskazywać dokładnie ich adresy tak, aby sąd mógł się zawsze z tymi osobami porozumieć (M. Jędrzejewska, T. Ereciński, J. Gudowski Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Część pierwsza. Postępowanie rozpoznawcze. Część druga, Postępowanie zabezpieczające Warszawa 2007 Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis (wydanie II) ss. 1897).

Przytoczone okoliczności faktyczne i prawne sprawy wyłączają możliwość powołania się w analizowanym przypadku na przeszkodę udostępnienia danych z uwagi na przewidzianą w art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy okoliczności, iż miałyby to spowodować naruszenie praw i wolności osoby, której dane dotyczą. Jak to już wyżej przedstawiono, żądane dane są niezbędne do wystąpienia przez Skarżącą na drogę sądową przeciwko osobie, która mogła naruszyć jego dobra materialne. Przyjęcie natomiast, że przetwarzanie (udostępnienie) danych osób, wobec których chce się zainicjować postępowanie sądowe mogłoby godzić w ich prawa i wolności prowadziłyby do nieuzasadnionej ochrony takich osób

przed ewentualną odpowiedzialnością za swoje działania, zwłaszcza że mogą one w trakcie takiego postępowania sądowego w pełni korzystać ze swoich praw zagwarantowanych przepisami Kodeksu postępowania cywilnego (podobne stanowisko wyraził Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 5 października 2007 r. (sygn. akt II SA/Wa 975/07). Natomiast, działanie Spółki polegające na odmowie udostępnienia Skarżącemu powyższych danych, może w konsekwencji doprowadzić do ograniczenia zagwarantowanego mu w ustawie zasadniczej prawa do sądu.

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych nie podziela natomiast argumentów przytoczonych w wyjaśnieniach złożonych przez Z. dotyczących odmowy udostępnienia ww. danych z powołaniem się na ustawę o ochronie danych osobowych. Takie stanowisko świadczy bowiem o wybiórczym traktowaniu jej przepisów (a także przepisów kodeksu cywilnego) i zignorowaniu przesłanki dopuszczającej udostępnienie danych, o której mowa w ww. art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), art. 129 § 2 w zw. z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. 2013, poz. 267) strona niezadowolona z niniejszej decyzji, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, może zwrócić się do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa) z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.